

Павлюк С.І.,
к.е.н., доцент кафедри готельно-ресторанної справи
та організації бізнесу,
Миколаївський національний аграрний університет

ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ: ПОНЯТТЯ, СТРУКТУРА ТА ЕВОЛЮЦІЯ ПІДХОДІВ

Сучасна економіка характеризується швидким розвитком сектора послуг, серед яких послуги, що спрямовані на відновлення сил людини, її комфортний та здоровий відпочинок, а також корисне проведення вільного часу займають особливе місце. Саме підприємства індустрії гостинності, яка є провідним сектором економіки багатьох країн світу, є основними надавачами таких послуг, та забезпечують робочі місця й вагомий внесок у ВВП.

Дослідження поняття та ролі індустрії гостинності важливе для вивчення її впливу на економіку, культуру, соціальне середовище, а також для розроблення стратегій виживання й адаптації підприємств у складних умовах [1].

У сучасній економічній літературі зустрічаються такі терміни як «гостинність», «індустрія гостинності», «готельна індустрія», «туристична індустрія», що не мають чіткого змістовного тлумачення (в першу чергу це стосується співвідношення категорій «індустрія гостинності» та «індустрія туризму»), а тому їх досить часто ототожнюють або сприймають як поєднання окремих понять.

Основні підходи до визначення вищевказаних понять наступні [2]:

- поняття «індустрія гостинності» та «індустрія туризму» є синонімами;
- об'єднання понять в категорію «індустрія гостинності та туризму»;
- індустрія гостинності є складовою індустрії туризму;
- індустрія туризму є складовою індустрії гостинності.

Ключовою позицію щодо обґрунтованості та коректності кожного з наведених вище підходів доцільно обрати категорію «гостинність».

Слово «гостинність» походить від латинського «*hospes*», що означає «господар», «гість» або «чужинець». За метонімією латинське слово *hospitalis* означає кімната для гостей, житло для гостей, заїжджий двір [3].

З іншого погляду поняття «гостинність» — це відносини господаря до гостя, за яких господар приймає гостя з певною мірою доброзичливості та вітання (прийом та розваги гостей, відвідувачів або незнайомців), або пропонує дім далеко від дому. Так, Луї, шевальє де Жокур описує гостинність як чесноту великої душі, яка піклується про весь всесвіт через зв'язки людства [3]. У

стародавніх культурах гостинність передбачала вітання незнайомців, пропонування їм їжі, притулку та безпеки.

У трактуванні Т. Суфі поняття «гостинність» – це безпосередній парадокс між щедрістю та базарним місцем. Пояснення такому підходу надається на прикладі «Harvester Restaurant», де на вході розміщено інформацію для персоналу – «Ставтесь до клієнта, як до гостей у власному домі», тобто ключ до успішного гостинного бізнесу – це робити дарування актом справжньої щедрості, а не шаблонним «даруванням» [4].

Індустрія гостинності – це величезний сектор, який включає всі види економічної діяльності, які прямо чи опосередковано сприяють або залежать від подорожей, туризму та гостинності: готелі й курорти, ресторани і громадське харчування, нічні клуби та бари, подорожі й транспорт, туризм, СПА та оздоровлення, круїзні лайнери і автобусні тури, культура й спорт, ділове адміністрування (події, спілкування, клієнтський досвід та багато іншого).

Головною відмінною рисою послуг гостинності є те, що вони спрямовані на задоволення базових фізіологічних потреб людини в житлі та їжі, й мають обов'язковий характер. Ця особливість дозволяє об'єднувати надавачів таких послуг в одну галузь – індустрію гостинності.

Так, на думку І. Пандяка [5] індустрія гостинності – це «...складна й порівняно відокремлена соціально-економічна система зі створення, просування і реалізації послуг з розміщення, харчування, побутового обслуговування, дозвілля, розваг та інших послуг, а також реалізації товарів у закладах готельного і ресторанного профілю діяльності».

На думку дослідників [1, 2, 5] до трактування дефініції «індустрія гостинності» слід застосувати єдиний та комплексний підхід, з метою ефективного вивчення та розуміння галузі, а також для «...забезпечення коректності та обґрунтованості положень законодавчої бази, яка регулює діяльність різних галузей сфери послуг».

Тобто, узагальнюючи відмітимо, що індустрія гостинності – це величезний сектор, що включає всі види економічної діяльності (які прямо чи опосередковано сприяють або залежать від подорожей, туризму та гостинності), а також вона сприяє їх інтеграції для забезпечення високого рівня сервісу й клієнтського досвіду.

Індустрія гостинності має велике значення для розвитку територіальних громад. Вона сприяє економічному зростанню, створюючи нові робочі місця та збільшуючи надходження до місцевих бюджетів через туристичний потік й розвиток малого й середнього бізнесу. Крім того, вона покращує інфраструктуру території, підвищує рівень життя мешканців громади, сприяє

збереженню і популяризації місцевої культури та традицій. Індустрія гостинності також допомагає залучати інвестиції в громаду, підвищуючи її привабливість як для туристів, так і для жителів громади чи бізнесу.

Список використаних джерел

1. Демчук, Л., Тарасюк, Г., & Каленська, В. (2024). Індустрія гостинності: до визначення поняття. *Економіка та суспільство*, (61). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-89>.
2. Єгупова, І. (2021). Індустрія гостинності: поняття, склад та місце у сфері послуг. *Економіка та суспільство*, (29). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-50>.
3. En.wikipedia.org. URL : https://en.wikipedia.org/wiki/Hospitality#cite_note-5.
4. Sufi, T. (2010). Hospitality industry: an overview of strategy, structure and globalization. *Journal of Hospitality Application & Research* Vol. 3 No.1. <https://lib.manaraa.com/books/Hospitality%20Industry%20An%20Overview%20of%20Strategy%20Structure%20And%20Globalization.pdf>.
5. Пандяк, І. (2016). Феномен індустрії гостинності: дефініція поняття, основні підходи, структура. *Вісник Львівського університету. Серія географічна*. Вип. 50. С. 277–285. URL : <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/geography/article/view/8714/8680>.

Середа Н.М.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри готельно-ресторанного
та туристичного бізнесу
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Кропивницький

РОЛЬ ЛОГІСТИКИ В ОПТИМІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ ТА РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ

Організація перевезень туристів є ключовим фактором розвитку туристичної індустрії та сприяє зростанню туризму. Транспортна складова є невіддільною частиною загального механізму роботи туристичних підприємств, адже вона безпосередньо впливає на якість обслуговування, доступність туристичних маршрутів та ефективність туристичних потоків. Туристичні підприємства для успішної роботи на ринку повинні ефективно використовувати маркетингові стратегії, що допомагає ідентифікувати та